

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРИЛГИ**

Кыргыз Республикасынын
Билим берүү жана илим
министрлигинин «_____»
_____ 201____-жылдагы
№_____ буйругу менен
бекитилген.

Орто кесиптик билимдин мамлекеттик билим берүү стандарты

Адистик: **050704 – Мектепке чейинки билим берүү**

Квалификация – **Мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы**

Бекитилген учурдан тартып күчүнө кирет.

Мазмуну

1.	Колдонулуу аймагы	
2.	Терминдер, аныктамалар, аталыштар, колдонулуучу кыскартуулар	
3.	Адистик боюнча даярдоонун мүнөздөмөсү	
4.	Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин мүнөздөмөсү	
5.	Кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжаларына коюлуучу талаптар	
6.	Кесиптик негизги билим берүү программынын структурасына коюлуучу талаптар	
7.	Кесиптик негизги билим берүү программасын ишке ашыруунун шарттарына коюлуучу талаптар	
8.	Кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүү сапатын баалоого коюлуучу талаптар	

I. Колдонуу аймагы

1.1. Бул орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандарты (ОКБ БМС) Таштан Эрматов атындагы Бишкек музикалык-педагогикалык колледжинде «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамга жана билим берүү тармагындагы Кыргыз Республикасынын башка нормативдик-укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилген. ОКБ БМС Кыргыз Республикасынын аймагындагы билим берүү мекемелеринде **050704 – Мектепке чейинки билим берүү** адистиги боюнча орто кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруудагы милдеттүү талаптардын жыйындысы болуп саналат.

1.2. Билим берүү мекемеси кесиптик негизги билим берүү программасын ишке ашыруу укугуна мамлекеттик башкаруунун ыйгарым укуктуу органы тарабынан берилген тиешелүү лицензиясы болгон учурда гана ээ болот.

1.3. ОКБ БМСтин негизги колдонуучулары:

1.3.1. **Мектепке чейинки балдардын тарбиячыларын** Кыргыз Республикасынын билим берүү системасынын учурдагы суроо-талаптарына ылайык даярдоону жүргүзүп жаткан орто кесиптик билим берүү мекемелеринин жетекчилери жана кызматкерлери.

1.3.2. Студенттер, кесиптик негизги билим берүү программасын натыйжалуу өздөштүрүү үчүн.

1.3.3. Бүтүрүүчүлөрдүн даярдык сапатын баалоону жүргүзүүчү мамлекеттик аттестациялык комиссиялар.

1.3.4. Орто кесиптик билим берүүнү каржылоону камсыз кылган органдар.

1.3.5. Орто кесиптик билим берүү системасында аккредитацияны (аттестацияны) жана сапатты көзөмөлдөөнү ишке ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар.

1.3.6. Орто кесиптик билим берүү системасында мыйзамдын сакталышын көзөмөлдөөнү камсыз кылган, аткаруу бийлигинин ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдары.

1.3.7. Билим берүү бөлүмдөрүнүн жана мектепке чейинки билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү мекемелеринин жетекчилери.

II. Терминдер, аныктамалар, атальштар, колдонулуучу кыскартуулар

Бул стандартта Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына, ошондой эле кесиптик билим берүү сферасындагы эл аралык документтерге ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат.

- Компетенттүлүктүк подход**

– билим берүүнүн натыйжаларын окуу жайынын бүтүрүүчүлөрүнүн компетенцияларынын актуалдуу жыйындысы катары жана бул компетенциялардын калыптанышынын тиешелүү денгээлдери катары баалоого негизделген, билим берүү процессинин максаттарын аныктоого, мазмунун тандап алууга, уюштурууга, окутуу технологияларын тандоого карата подход;

- бул окутуунун натыйжаларын моделдештируү жана аларды билим сапатынын нормалары катары чагылдыруу методу.

- Компетенция** – белгилүү бир тармакта ийгиликтүү кесиптик ишмердик аткаруу үчүн билимдерди, билгичтиkerди, жекече сапаттарды жана практикалык тажрыйбаны колдонуу жөндөмү.

Компетенция түшүнүгү төмөнкүлөрдү камтыйт:

- *билим жана түшүнүү* (академиялык тармакты теориялык жактан билүү, билүү жана түшүнүү жөндөмү);

- *кандаай аракет кылууну билүү* (билимдерди конкреттүү кырдаалдарда практикалык түрдө жана оперативдүү түрдө колдонуу);

- кандай болууну билүү (баалуулуктар дүйнөнүң кабылдоонун ыкмасынын жана бөлөк адамдар менен социалдык контекстте жашоонун ажырагыс бөлүгү катары).

- **компетенттүүлүк** – ишмердиктин белгилүү бир түрлөрүндө зарыл болгон компетенциялардын жыйындысы;
- **жалпы компетенция (ЖК)** – ишмердиктин жалпы түрүндөгү маселелерди чечүү үчүн практикалык тажрыйбанын, билгичтикердин жана билимдердин негизинде ийгиликтүү аракеттенүүгө жөндөмдүүлүк;
- **кесиптик компетенция (КК)** – ишмердиктин кесиптик түрүндөгү маселелерди чечүү үчүн практикалык тажрыйбанын, билгичтикердин жана билимдердин негизинде ийгиликтүү аракеттенүүгө жөндөмдүүлүк;

Адистик боюнча кесиптик негизги билим берүү программысы (КНБП) – окуу-методикалык документациянын жыйындысы, ага жумушчу окуу планы, окуу курсарынын, дисциплиналардын (модулдардын) жумушчу программалары жана студенттерди тарбиялоонун жана даярдоонун сапатын камсыздоочу башка материалдар, ошондой эле окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары, календарлык окуу графиги жана тиешелүү билим берүү технологиясын ишке ашырууну камсыз кылуучу методикалык материалдар киришет.

ОКБ БМС – жумушчу окуу планы, окуу курсарынын жумушчу программалары (силлабустар), окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары, окуу процессинин графиги, методикалык материалдар ж.б. иштелип чыгат.

Зачёттүк бирдик (кредит) – кесиптик негизги билим берүү программындагы эмгектин сарпталышынын шарттуу өлчөмү.

Окутуунун натыйжалары – негизги билим берүү программы боюнча окутуунун натыйжасында өздөштүрүлгөн компетенциялар.

Бул стандартта төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

ОКБ – орто кесиптик билим;

ОКБ БМС – орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандарты;

КНБП – тиешелүү адистик боюнча кесиптик негизги билим берүүнүн программысы;

ЖК – жалпы компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

КД – кесиптик дисциплина;

ОМК – окуу-методикалык кеңеш;

БМ – билим берүү мекемеси;

ОКБ НБП – орто кесиптик билимдин негизги билим берүү программы.

III. Адистик боюнча даярдоонун мүнөздөмөсү

КНБПны өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөттөрү (кредит-саат менен)¹ жана тиешелүү квалификация 1-таблицада берилген.

1-таблица.

КНБПны өздөштүрүүнүн мөөнөттөрү, эмгек сарптоонун көлөмү жана бүтүргүүчүлөрдүн квалификациясы

<i>Кабыл алуунун билимдик базасы</i>	<i>КНБПнын кабыл алынган квалификация</i>	<i>КНБПны өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү</i>	<i>Эмгектин көлөмү² (кредит-саат менен)</i>	<i>Квалификация</i>
--------------------------------------	---	---	--	---------------------

¹ Бир кредит-саат 36 академиялык saatka туура келет.

² Күндүзгү окуу формасында КНБПнын бир окуу жылы ичиндеги эмгек сарпталыш көлөмү 60 кредитке барабар.

	<i>боюнча коду</i>	<i>(күндүзгү окуу формасы учун)</i>		
Жалпы орто билимдин базасында	050704	2 жылы	120 кредит-сааттан кем эмес	Мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы

3.1. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик негизги билим программасын өздөштүрүүнүн формалары:

- күндүзгү;
- сырттан;
- дистанттык.

3.2. Күндүзгү окуу формасында, жалпы орто билимдин базасында 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик негизги билим программасын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү 1 жыл 10 айды түзөт.

Аталган кесиптик негизги билим берүү программыны негизги жалпы билимдин базасында ишке ашырылған учурда өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү 1 жылга узарат.

ОКБнын КНБПсын окуунун сырттан жана дистанттык формалары боюнча өздөштүрүү мөөнөттөрү нормативдик мөөнөткө салыштырмалуу 6 айга узартылышы мүмкүн.

3.3. ОКБ НБПнын окутуунун күндүзгү формасында бир окуу жыл ичиндеги эмгек сарптоонун көлөмү 60тан кем эмес кредитке барабар.

Бир окуу семестриндеги эмгек сарптоонун көлөмү 30 кредитке барабар (окуу процесси эки семестрлик түрдө уюшулган учурда).

Бир кредит студенттин 36 сааттык окуу ишине барабар (буга аудиториялык иш, өз алдынча иштер жана аттестациянын бардык түрлөрү кирет).

Орто деңгээлдеги адистерди даярдоо боюнча ОКБ НБПны толук өздөштүргөн жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны бекитилген тартипте ийгиликтүү тапшырган педагогикалык колледждердин бүтүрүүчүлөрүнө орто кесиптик билим жөнүндө диплом берилип, тиешелүү квалификация ыйгарылат.

IV. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин мүнөздөмөсү

4.1. *Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин аймагы:* мектепке чейинки билим берүү программаларын ишке ашыруу процессинде балдарды окутуу жана тарбиялоо.

4.2. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин обьектилери:

Бүтүрүүчү ар кыл түрдөгү мектепке чейинки билим берүү мекемелеринде мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы катарында иштөөгө, ошондой эле үй шартында мектепке чейинки балдарды тарбиялоого даярдалат.

4.3. *Мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысынын ишмердигинин негизги түрлөрү:*

тарбиячылык-билим берүүчүлүк – мектепке чейинки мекемелердин билим берүү программаларына ылайык бүтүндүктүү педагогикалык процессти ишке ашыруу; наристенин ийгиликтүү өнүгүшүнүн шарты катары предметтик-өнүктүрүүчү педагогикалык чөйрөнү түзүү; балдардын мазмундуу жашоосун уюштуруу жана алардын ишмердигин ар кыл түрлөрүн (оюн, окуу-таанып билүү, көркөм, дene тарбия, сүйлөшүү, тиричиликтүү, эмгектүү, ишмердиктерин) жетектөө; баланы иликтөөнүн, окутуулганын жана тарбиялуулугун талдоо, анын инсандыгын өнүктүрүүнү долбоорлоонун негизинде балдар менен иштөөдөгү инсанга багытталган подходду ишке ашыруу; балдардын өмүрүн жана ден соолугун коргоону камсыз кылуу; тарбиячынын ишмердигинин ден соолукту

сактоочу функциясын жүргүзүү; нормадан четтөөсү бар балдар менен коррекциялык ишмердик тармагындагы адистерге көмөк көрсөтүү.

окуу-методикалык – билим берүү программаларын, окуу-методикалык адабияттарды окуп чыгуунун негизинде тарбиялык-билим берүүчүлүк ишти пландаштыруу, курчап турган дүйнө жөнүндө маалыматты балдарга жеткиликтүү формага өзгөртүү; жетишилген натыйжалардын негизинде тарбиялык-билим берүүчүлүк ишмердикти долбоорлоо;

социалдык-педагогикалык – ата-энелердин алар үчүн практикалык мааниге ээ болгон мектепке чейинки жана үй-бүлөлүк педагогиканын, мектепке чейинки курактагы балдардын психологиясынын жана тарбиялоо методикасынын жоболорун өздөштүрүүсүнө көнешчилик жардам берүү; балдардын толук кандуу коомдошуусу үчүн шарттарды түзүү, аларды социалдык дүйнө менен тааныштыруу; балдардын кызыкчылыктарын жана укуктарын коргоо.

4.4. Бүтүрүүчүнүн билимин улантуу мүмкүнчүлүктөрү.

050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча орто кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүргөн бүтүрүүчү:

- жогорку кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүгө даярдалган;
- 031100 – Педагогика жана мектепке чейинки билим берүүнүн методикасы адистиги боюнча жогорку кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын кыскартылган мөөнөттөрдө өздөштүрүүгө даярдалган.

V. Кесиптик негизги билим берүү программын өздөштүрүүнүн натыйжаларына коюлуучу талаптар

5.1. Бүтүрүүчү төмөнкүдөй жалпы компетенцияларга (ЖК) ээ болууга тийиш:

- мамлекеттик тилдеги жазуу жана оозеки коммуникация (ЖК-1);
- расмий жана чет тилдерди билүү (ЖК-2);
- болочок кесибинин социалдык маанисин түшүнүү (ЖК-3);
- кесиптик маселелерди аныктоо жана чечүү (ЖК-4);
- иштин натыйжалуулугун жана сапатын баалоо, адаттан тыш кырдаалдарда чечим кабыл алуу (ЖК-5);
- анализдөөгө жана синтездөөгө жөндөмдүүлүк (ЖК-6);
- компьютерде иштөө билгичтиги (ЖК-7);
- командада иштөө, кесипштери менен жана социалдык өнөктөштөр менен карым-катышта болуу, конфликттик кырдаалдарды женилдетүү (ЖК-8);
- инсан аралык мамилелердин көндүмдөрү (ЖК-9);
- максат коюу, окуучулардын ишмердигин мотивдештириүү, окуучулардын ишин уюштуруу жана көзөмөлдөө, окутуунун сапаты үчүн жоопкерчилики өзүнө алуу (ЖК-10);
- тынымсыз үйрөнүүгө даярдык (кесиптик жана инсандык өнүгүү) (ЖК-11);
- окутуунун жаңы методдорун жана технологияларын колдонуу билгичтиги (ЖК-12);
- педагогикалык этиканы кармануу билгичтиги (ЖК-13);
- балдардын өмүрүн жана ден соолугун сактоону камсыз кылуу билгичтиги (ЖК-14);
- сындоого жана сындалууга жөндөмдүүлүк (ЖК-15).

5.2. Бүтүрүүчү төмөнкүдөй кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болууга тийиш:

1. балдардын укуктары жана чоң адамдардын балдарга карата милдеттери жөнүндө негизги документтерди билүү (Балдардын укуктары жөнүндө Конвенция; Адамдын

укуктары жана негизги эркиндиктери жөнүндө Эл аралык конвенция; Кыргыз Республикасынын Конституциясы; «Билим берүү жөнүндө» мыйзам) (КК-1).

2. Кыргыз Республикасынын билим берүү мамлекеттик стандартын, «Мектепке чейинки билим берүү жана балдарды багуу» жана башка баланын өмүрүн жана дән соолугун коргоо, анын өмүрүн коопсуздугун камсыз кылуу ықмалары маселелери боюнча инструктивдик документтерди билүү (КК-2).

3. мектепке чейинки курактагы балдарды окутуунун жана тарбиялоонун максаттарын, милдеттерин, мазмунун, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын, балдардын ишмердигинин ар кыл түрлөрүн өнүктүрүү методикаларын билүү; балдарды педагог ишмердиктин кайсы түрлөрүнө үйрөтсө, ошол түрлөр боюнча билгичтиктеге ээ болуу (КК-3).

4. адам психологиясынын негиздерин жана мектепке чейинки курактагы балдардын психологиялык өзгөчөлүктөрүн билүү (КК-4).

5. мектепке чейинки баланын анатомиясынын, физиологиясынын өзгөчөлүктөрүн жана санитардык-гигиеналык шарттарды камсыз кылуу боюнча талаптарды билүү (КК-5).

6. мектепке чейинки мекемени уюштуруунун жана аны башкаруунун негиздерин билүү (ПК-6).

7. мектепке чейинки балдардын өнүгүүсүнүн жетишилген деңгээлин, тарбиясын жана окутулгандыгын анализдеөнүн жана баалоонун негизинде бүтүндүктүү педагогикалык процессти долбоорлоо, пландаштыруу жана ишке ашыруу билгичтиги (КК-7).

8. балдардын мазмундуу жашоосун уюштуруу; алардын ишмердигинин негизги түрлөрүн башкаруу, бала менен мамиле түзүү; байкоолордун негизинде баланын инсандыгын иликтөө, анын кыйынчылыктарын табуу жана көмөк көрсөтүү билгичтиги (КК-8).

9. ата-энелер менен педагогикалык түшүндүрүү иштерин жүргүзүү билгичтиги (КК-9).

10. мектепке чейинки мекеменин тарбиялык-билим берүүлүк процесске катышкан башка кызматкерлери (музыкалык жетекчи, дефектолог, психолог, медициналык кызматкер) менен карым-катыш түзүү билгичтиги (КК-10).

5.3. Билим берүү процессинин методикалык жабдылыши:

1. окуу-методикалык документация менен иштөө (КК-11);
2. кабинетте предметтик-өнүктүрүүчү чөйрөнү түзүү (КК-12);
3. жаңы окутуу технологияларын колдонуу (КК-13);
4. методикалык материалдарды иштеп чыгуу (КК-14);
5. изилдөөчүлүк ишмердикке жөндөмдүүлүк (КК-15).

VI. Кесиптик негизги билим берүү программасынын структурасына коюлган талаптар

6.1. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик негизги билим берүү программы төмөнкү окуу циклдерин окуп-үйрөнүүнү талап кылат:

- социалдык-гуманитардык цикл;
 - математика жана табияттаануу цикли;
 - кесиптик цикл
- жана бөлүмдөрдү
- дene тарбия;
 - педагогикалык практика: - кесип менен таанышуу;
-алгачкы педагогикалык практика;
-диплом алдындағы практика.
 - аралык (семестрдик) аттестация;

■ жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация.

6.2. Ар бир окуу цикли милдеттүү бөлүккө жана билим берүү мекемесинин ОМКсы тарабынан аныкталуучу вариативдүү бөлүккө ээ.

Кесиптик негизги билим берүү програмасынын циклдериндеги милдеттүү бөлүк аларды өздөштүрүүгө бөлүнгөн убакыттын көлөмүнүн 80 пайызга жакынын түзөт. Вариативдүү бөлүк (20 пайызга жакын) базалык бөлүктөгү дисциплинардын мазмуну менен аныкталган билимдерди, билгичтикерди, көндүмдөрдү жана компетенцияларды көнөйтүүгө жана тереңдөтүүгө, ийгиликтүү кесиптик ишмердик учун зарыл болгон кошумча компетенцияларды, билгичтикерди жана билимдерди алууга мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктүн дисциплинарды билим берүү мекемеси тарабынан аныкталат.

6.3. «Социалдык-гуманитардык циклдин» милдеттүү бөлүгү төмөнкү дисциплинардын окулушун талап кылат: «Кыргызстандын тарыхы», «Философия», «Кыргыз (орус) тили», «Чет тил».

6.4. «Математика жана табияттаануу циклинин» милдеттүү бөлүгү төмөнкү дисциплинарды үйрөнүүгө багытталат: «Математика», «Информатика», «Табиятты пайдалануунун экологиялык негиздери».

6.5. Кесиптик цикл жалпы кесиптик дисциплинардан жана атайын кесиптик дисциплинардан турат.

6.6. «Жалпы кесиптик дисциплинардын» милдеттүү бөлүгү «Психология», «Педагогика», «Психологиялык-педагогикалык практикум», «Педагогикалык чеберчиликтин негиздери», «Атайын педагогиканын жана атайын психологиянын негиздери», «Өмүр коопсуздугу», «Курактык анатомия, физиология жана гигиена», «Педиатриянын негиздери», «Студенттин окуу-изилдөө ишмердигинин негиздери», «Кесиптик ишмердиктин укуктук камсыздалышы», «Билим берүү мекемесинин экономикасы» дисциплинарлын окутууну талап кылат.

6.7. «Атайын кесиптик дисциплинардын» милдеттүү бөлүгү мектепке чейинки курактагы балдарды тарбиялоо жана окутуу боюнча дисциплинарды камтыйт: «Баланын сүйлөөсүн өнүктүрүү методикасы жана логопедия боюнча практикум», «Балдар адабияты жана көркөм окуу», «Математикалык элестерди калыптандыруу методикасы», «Экологиялык билим берүү методикасы», «Сүрөт өнөрүнүн методикасы», «Дене тарбиянын методикасы», «Музыка жана музыкалык өнүктүрүүнүн методикасы», «Көркөм эмгек боюнча практикум», «Мектепке чейинки билим берүүнүн мазмунунун теориялык негиздери».

6.8. «Дене тарбия» өзүнчө бөлүм катары вариативдүү бөлүксүз берилет (2-таблица).

2-таблица.

050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистигинин ОКБ КНБПсынын структурасы

Блоктор, окуу циклери, бөлүмдөр жана аларды өздөштүрүүнүн долбоорлонгон натыйжалары	Эмгек көлөмү (кредит менен)	Дисциплиналардын тизмеси	Калыптануучу компетенциялардын лардын коддору
T.1. СГЦ. Социалдык-гуманитардык цикл	10 кредит		
Милдеттүү бөлүк	8 кредит		
Циклдин милдеттүү бөлүгүн оккуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент: билиүүгө тийиш:	2 кредит	Философия	ЖК-1 ЖК – 3 ЖК – 6

<ul style="list-style-type: none"> - философиянын негизги категорияларын жана түшүнүктөрү, философиянын адамдын жана коомдун жашоосундагы ролу; бытиё жөнүндө философиялык окуунун негиздери; таанып-билиүү процессинин маңызы; дүйнөнүн илимий, философиялык жана диний картинасынын негиздери; - адам менен коомдун карым-катышынын негизги мыйзамченемдүүлүктөрү; - адамдын жана адамзаттын тарыхый-маданий өнүгүшүнүн негизги мыйзамченемдүүлүктөрү; - инсандын калыптанышынын шарттары, эркиндиги жана өмүрдү, маданиятты, курчап турган чөйрөнү сактоо үчүн жоопкерчилиги; - инсандын коомдошуусунун негизги механизмдері, өнүгүү жана илимдин, техниканын жана технологиянын жетишкендиктерин колдонуу менен байланышкан социалдык жана этикалык маселелер. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бытиё, таанып-билиүү, баалуулуктар, эркиндик жана өмүрдүн маңызы боюнча эң кецири философиялык проблемаларды атуулдун жана болочок адистин маданиятын калыптандыруунун негизи катары түшүнө билүү; - дүйнөтаанымдық, социалдык жана инсандык мааниге ээ философиялык маселелерди талдоо; - алынган билимдерди билим берүүчүлүк жана кесиптик ишмердиктеги маселелерди чечүү процессинде колдонуу. 			<p>ЖК –8 ЖК –9 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 15 КК – 1 КК – 15</p>
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билиүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> -байыркы кыргыздардын тарыхын, кыргыз мамлекеттүүлүгүн, улуу кыргыз каганатын; - кыргыздардын ички чабыштарынын маңызын жана себептерин, алардын кыргыз элинин өнүгүшүнө тийгизген кесепетин; кыргыздардын Россияга кошуулушунун себептерин жана натыйжаларын, Совет мезгилиндеги өнүгүү, кылымдардын (XX жана XXI кк.) тогошуусундагы түйүндүү тарыхый окуялардын негизги өнүгүү бағыттарын, Кыргызстандын жана дүйнөнүн учурдагы экономикалык өнүгүшүнүн өзгөчөлүктөрүн; - XX кылымдын аягы – XXI кылымдын башынdagы локалдык, регионалдык, мамлекет 	2 кредита	История Кыргызстана	<p>ЖК–1 ЖК – 3 ЖК –6 ЖК –8 ЖК –9 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 15 КК – 1 КК – 15</p>

<p>аралык конфликттердин маңызы жана себептери; саясий жана экономикалык өнүгүүдөгү негизги (интеграциялык, көп маданияттуулук, миграциялык ж.б.) процесстер; алардын негизги багыттары, улуттук жана мамлекеттик салттарды сактоодогу жана бекемдөөдөгү илимдин, маданияттын жана диндин ролу, Кыргызстандын эгемендүүлүгү; -дүйнөлүк жана регионалдык маанидеги эң маанилүү укуктук жана мыйзамдык актылардын мазмуну жана багыты.</p> <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - атамекендиқ, регионалдық, дүйнөлүк социалдык-экономикалык, саясий жана маданий маселелердин өз ара карым-катьшын аныктоо; - алынган билимдерди билим берүүчүлүк жана кесиптик ишмердикте колдонуу. <p>Ээ болууга тийиш:</p> <p>-Кыргызстандын өнүгүшүнүн тарыхый фактылары жана окуялары.</p>			
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кесиптик багыттагы тексттерди окуу, жазуу жана которуу (сөздүк менен) үчүн зарыл болгон лексикалык (1200-1400 лексикалык бирдик) жана грамматикалык минимум. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кыргыз (орус) тилинде кесиптик жана күнүмдүк темалар боюнча пикирлешүү (оозеки жана жазуу түрүндө); оозеки жана жазуу кебин өз алдынча өркүндөтүү, сөздүк корун толуктоо. - алынган билимдерди билим берүүчүлүк жана кесиптик ишмердиктеги маселелерди чечүүдө колдонуу; - орус тилиндеги кесиптик багыттагы тексттерди которуу (сөздүктү колдонуу менен). 	2 кредит	Кыргыз (орус) тили	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 8 ЖК – 9 ЖК – 10 ЖК – 11 КК – 1 КК – 2 КК – 11 КК – 14
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кесиптик багыттагы тексттерди окуу, жазуу жана которуу (сөздүк менен) үчүн зарыл болгон лексикалык (1200-1400 лексикалык бирдик) жана грамматикалык минимум. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орус тилинде кесиптик жана күнүмдүк темалар боюнча пикирлешүү (оозеки жана жазуу түрүндө); орус тилиндеги кесиптик багыттагы тексттерди которуу (сөздүктү колдонуу менен), оозеки жана жазуу кебин өз 	2 кредит	Чет тили	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 8 ЖК – 9 ЖК – 10 ЖК – 11 КК – 1 КК – 2 КК – 11 КК – 14

алдынча өркүндөтүү, сөздүк корун толуктоо.			
СГЦ бөюнча вариативдүү бөлүк ОКБМдин КНБП тарабынан аныкталат	2 кредит		
T.2. МТЦ. Математика жана табияттаануу цикли	8 кредит		
Милдеттүү бөлүк	6 кредит		
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билим тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - математиканын кесиптик ишмердиктеги жана кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүдөгү маанисин; - кесиптик ишмердик аймагындагы прикладдык маселелерди чечүүнүн негизги математикалык методдорун; - математикалык анализдин негизги түшүнүктөрү жана методдору; ыктымалдуулук теориясы жана математикалык статистиканын методдору; - интегралдык жана дифференциалдык эсептин негиздери; - көптүк түшүнүгү, көптүктөрдүн ортосундагы катыштар, алар менен иштөө, чондук түшүнүгү жана аны өлчөө; - чондук бирдиктеринин системаларынын түзүлүш тарыхы; натуралдык сан жана нөл түшүнүктөрүнүн өнүгүү этаптары; саноо системалары; - тексттик маселе түшүнүгү жана аны чечүү процесси; геометриянын өнүгүү тарыхы; - тегиздиктеги жана мейкиндиктеги геометриялык фигуралардын негизги касиеттери; - жакындағылган эсептөө эрежелери; <p>аткара билим тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - математикалык методдорду кесиптик маселелерди чечүү үчүн колдонуу; - тексттик маселелерди чечүү; - жакындағылган эсептөөлөрдү аткаруу; - маалыматтарга жана изилдөөнүн натыйжаларына элементардык статистикалык иштетүү жүргүзүү, алынган маалыматтарды графикалык түрдө чагылдыруу; <p>Ээ болууга тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кесиптик маселелерди чечүүнүн математикалык ыкмаларына жана методдоруна; - маалыматты жана изилдөөнүн натыйжаларын статистикалык иштетүү методдоруна. 	2 кредит	Математика	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 КК – 3 КК – 13 КК – 14

<p>Циклдин мильтеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маалыматты иштетүүнүн негизги ыкмалары; - маалыматты чогултуунун, иштетүүнүн жана чагылдыруунун заманбап технологияларынын негиздери - МКТны билим берүү процессинде колдонуудагы коопсуздук техникасынын эрежелери жана гигиеналык талаптар; - ар кыл типтеги (тексттик, графикалық, сандық ж.б.) маалыматтык объектлерди түзүүнүн, редактирулөөнүн, турпаттоонун, сактоонун, берүүнүн жана издеөнүн негизги технологиялары; - Интернет тармагынын ресурстарын кесиптик ишмердикти өркүндөтүү үчүн, кесиптик жана инсандык өнүгүү үчүн колдонуу мүмкүнчүлүктөрү; - персоналдык компьютердин кесиптик ишмердикте колдонулуучу аппараттык жана программалык жабдуусу. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маалыматты чогултуунун, иштетүүнүн жана анализдөөнүн заманбап маалыматтык технологияларын колдонуу; - чечилип жаткан кесиптик маселени эске алуу менен программалык жабдууну баалоо жана аны колдонуу мүмкүндүгүн аныктоо; - МКТны кесиптик ишмердигинде колдонуу учурунда коопсуздук техникасынын эрежелерин жана гигиеналык сунуштарды сактоо; - билим берүү процессин камсыз кылуу үчүн ар кыл типтеги маалыматтык объектлерди заманбап маалыматтык технологиялардын жардамы менен түзүү, редактирулөө, турпаттоо, сактоо, берүү; - тарбиялануучулардын курагына жана психикалык өнүгүшүнө ылайык окутуу программаларын тандоо; - Интернет тармагынын сервистерин жана маалыматтык ресурстарын кесиптик ишмердикте колдонуу; <p>Ээ болууга тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компьютерде структуралык-логикалык схемаларды жана таблицаларды түзүү ыкмаларына. 	2 кредит	Информатика	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 КК – 3 КК – 13 КК – 14
--	-----------------	--------------------	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн өздөштүргөндөн кийин студент</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дүйнөнүн табияттаануучулук картинасынын негизги мүнөздөмөлөрү, адамдын табияттагы орду жана ролу; - Кыргызстандын табиятынын картинасын; - жаратылышты пайдалануунун экологиялык негиздерин; - коом менен табияттын карым-катышынын өзгөчөлүктөрү; Кыргызстандын табигый ресурстук потенциалы, жаратылышты рационалдуу пайдалануунун принциптери жана методдору; өндүрүштөрдү жайгаштыруу жана таштандылар проблемасы; курчап турган чөйрөнү мониторлоо түшүнүгү, экологиялык жөнгө салуу, жаратылышты пайдалануунун жыйынтыктарын божомолдоо; жаратылышты пайдалануунун укуктук жана социалдык маселелери; корукка алынган жаратылыш аймактары; туруктуу өнүгүү концепциясы; жаратылышты пайдалануу жана курчап турган чөйрөнү коргоо тармагындагы эл аралык кызматташтык. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - табияттаануучулук билимдерди кесиптик ишмердикте колдонуу. 	2 кредит	Жаратылышты пайдалануунун экологиялык негиздери	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 14 КК – 1 КК – 2 КК – 3 КК – 7 КК – 8 КК – 15
МТЦ боюнча вариативдүү бөлүк ОКБМдин КНБП тарабынан аныкталат.	2 кредит		
Т.3. КЦ. Кесиптик цикл	68 кредит		
Т.3.1. ЖКД. Жалпы кесиптик дисциплиналар	32 кредит		
Милдеттүү бөлүк	24 кредит		
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окун-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - билим берүүнүн жана кесиптик ишмердиктин баалуулуктук негиздери; педагогикалык ишмердиктин жана билим берүүнүн укуктук нормалары; - билим берүү процесстеринин маңызын жана структурасын; - көп маданияттуу жана көп улуттуу коомдун шарттарындагы педагогикалык процесстин өзгөчөлүктөрү; дүйнөлүк тарыхый-педагогикалык процесстин өнүгүү тенденциялары, дүйнөдөгү билим берүүнүн азыркы этабынын өзгөчөлүктөрү; - Кыргызстандагы билим берүү системасынын 	7 кредит	Педагогика, мектепке чейинки педагогика	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 8 ЖК – 9 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1 КК – 2 КК – 3 КК – 4 КК – 5

<p>өнүгүшү, мамлекеттик билим берүү саясатынын принциптери;</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагогикалык негизги түшүнүктөр; бүтүндүктүү педагогикалык процесс; - мектепке чейинки педагогиканын предмети жана методдору; мектепке чейинки билим берүүнүн жана тарбиялоонун максаты жана милдеттери, азыркы программалары жана концепциялары; - мектепке чейинки баланы окутуунун, тарбиялоонун жана рухий-нравалык өнүктүрүүнүн теориялары жана технологиялары; - мектепке чейинки курактагы балдарды окутуунун жана тарбиялоонун максаты, милдеттери, мазмуну, принциптери, формалары, методдору, каражаттары; окутуунун жана тарбиялоонун жаңы технологиилары; - мектепке чейинки балдардын физиологиялык жана психикалык өнүгүшүнүн мыизамченемдүүлүктөрү, алардын эрте жана мектепке чейинки балалык курактарындагы билим берүү процессиндеги көрүнүшүнүн өзгөчөлүктөрү; - мектепке чейинки балдарды психологиялык жана педагогикалык иликтөөнүн ықмалары: наристе бүтүндүктүү педагогикалык процесстин субъектиси катары; билим берүүдөгү инсанга бағытталган подход; - балдардын мотивациясынын жана жөндөмдүүлүктөрүнүн окуу процессинде өнүктүрүүнүн психологиялык-педагогикалык шарттары, окутууну жана тарбиялоону дифференциациялоо жана жекечелештируү; педагогдун баалоочулук ишмердигинин психологиялык-педагогикалык негиздери; - мектепке чейинки балдардын ишмердигинин негизги түрлөрү, алардын мүнөздөмөсү: оюн, окуу-таанып билүү, эмгектик, көркөм ишмердиктери, баарлашуу; балдардын ишмердигин башкаруу методикасы; билим берүү мекемесиндеги балдардын жашоосун уюштуруу; - мектепке чейинки мекеменин үй-бүлө менен иштөөсүнүн мазмуну жана формалары; мектепке чейинки мекеме менен мектептин ишиндеги улантуучулук; - үй-бүлөлүк педагогиканын жана үйдөгү тарбиянын негиздери: үй-бүлө педагогикалык карым-катьштын субъектиси жана баланын өнүгүшүнүн социалдык-маданий чөйрөсү 			<p>КК – 6 КК – 7 КК – 8 КК – 9 КК – 10 КК – 11 КК – 12 КК – 13 КК – 14 КК – 15</p>
---	--	--	--

<p>катары; азыркы мезгилдеги үй-бұлөнүн функциялары, анын мұнөздөмөсү; үй-бұлөлүк тарбиянын күчүн жана таасирдүүлүгүн аныктаган факторлор; үй-бұлөлүк тарбиянын милдеттери жана мазмуну; педагогдун ата-әнелер менен карым-каташынын методдору, ықмалары жана жолдору, алардың өзгөчөлүктөрү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - билим берүү мекемесинин ар кыл түрлөрүнүн жана типтеринин шарттарындагы педагогикалық процессти уюштурууунун жана мазмунунун өзгөчөлүктөрү; балдардың мектепке чейинки мекемесин башкаруу. 	<p>1 кредит</p>	<p>Основы педагогичес- кого мастерства</p>	
<p>БИЛҮҮГӨ ТИЙИШ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагогикалық чеберчилик педагогдун инсандық сапаттарынын комплекси катары; - педагогикалық ишмердиктін өзгөчөлүктөрү, анын аспекттери; педагогикалық кесиптин жаралышы, өнүгүшү; маалыматтық коом доорундагы педагогдун ролу жана орду; педагогдун кесиптик жана инсандық сапаттар жана жөндөмдөрү; кесиптик компетенттүүлүккө жана мобилдүүлүккө коюлган талаптар; - педагогикалық баарлашуунун негизги каражаттары жана ықмалары; - кесипкөй педагогдун калыптанышындагы өзүн өзү таанып-билинүүн жана өзүн өзү өнүктүрүүнүн, өз алдынча билим алуунун жана өзүн өзү тарбиялоонун жолдору. <p>БИЛҮҮГӨ ТИЙИШ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - атайын педагогиканын жана психологиянын предмети; норма жана нормадан четтөө түшүнүгү, балдардың өнүгүшүндөгү бузулуулар, өнүгүүдөгү четтөөлөрү бар балдардың категориялары (угуу жана көрүү кабылдоосундагы, акыл-эс, сүйлөө, мотордук-кыймылдық жана социалдык-инсандық өнүгүүдөгү четтөөлөр); - психикалық-физикалық өнүгүүнүн өзгөчөлүктөрү (курактық өзгөчөлүктөр, психикалық өнүгүүдөгү четтөөлөр, физикалық ден соолугунун бузулуулары); четтөөлөрдүн себептери (биологиялық жана социалдык); - четтөөлөрдү эрте байкоонун зарылдыгы; ишмердиктін ар кыл түрлөрүндө бала менен коррекциялық-педагогикалық иштердин педагогикалық шарттары, ықмалары жана өзгөчөлүктөрү; четтөөлөрү бар балдарга билим берүү, саламаттық сактоо жана социалдык камсыздоо системаларында 	<p>1 кредит</p>	<p>Атайын педагогиканы н жана атайын психологияян ын негиздери</p>	

<p>коррекциялық-педагогикалық жардамды үштүрүү.</p> <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарбиялоо жана билим берүү концепцияларын системалуу түрдө анализдөө жана тандоо; - кесиптик маселелерди чечүү үчүн психологиялык жана педагогикалык диагноздоо методдорун колдонуу; - окутуу, тарбиялоо жана коомдоштуруу процесстери жүрүүчү ар кыл (социалдык, маданий, улуттук) контексттерди эске алуу; - педагогикалык карым-каташта мектепке чейинки балдардын жекече өнүгүү өзгөчөлүктөрүн эске алуу; - инсандын курактык өнүгүшүнүн жалпы жана спецификалык мыйзамченемдүүлүктөрүнө жана өзгөчөлүктөрүнө ылайык келген заманбап технологияларды колдонуу менен окутуу-тарбиялоо процессин долбоорлоо; - педагогикалык жактан максатка ылайыктуу жана психологиялык жактан коопсуз билим берүү чөйрөсүн түзүү; - окутуу-тарбиялоо процессинде заманбап билим берүү ресурстарын колдонуу; - педагогикалык процесстин ар кыл субъектилери менен карым-каташ жасоо; - конфликтлердин алдын алуу жана жоюу; - мектепке чейинки балдардын топтук ишмердигин үштүрүү; - оюндуун, окуу сабагынын, окуудан тышкаркы ишмердиктин жүрүшүндө балдарды активдүү таанып-билүүчүлүк жана өнүгүүчүлүк ишмердикке тартуу; - бүтүндүктүү педагогикалык процесске жана анын айрым элементтерине психологдук-педагогдук анализ берүү жана натыйжалуулугун баалоо; - өзүн башкаруу, кесиптик чеберчилики өркүндөтүүнүн фактору катары өз алдынча билим алуу жана өзүн өзү тарбиялоо менен машыгуу. 			
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимдүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психология илиминин өнүгүш тарыхы; психологиянын негизги категориялары; инсандын психикалык ишмердигинин жана өнүгүшүнүн фактылары, механизмдері жана мыйзамченемдүүлүктөрү; психологиянын илим катары өзгөчөлүктөрү, анын педагогика илими жана практикасы менен байланышы; - инсан психологиясынын негиздери; билим 	7 кредит	.Психология	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 8 ЖК – 9 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15

<p>берүү процессинин субъектиси катары адамдын психикалык өнүгүшүнүн мыйзамченемдүүлүктөрү, инсан жана индивидуалдуулук;</p> <ul style="list-style-type: none"> - таанып-билиүчүлүк, эмоционалдык жана эрктик процесстер; ишмердиктін жана мотивациянын психологиясы; адамдын жекечетипологиялык өзгөчөлүктөрү (темперамент, мұнәз, шық-жөндөмдөр); - курактык жана педагогикалык психология, курактык мезгилдештириүү; жетектөөчү ишмердик түшүнүгү, жакынды өнүгүү зонасы; курактык кризистер, өнүгүүнүн социалдык кырдаалы; ар кыл курактык этаптардагы психикалык өнүгүүнүн жана педагогикалык таасирдин өзгөчөлүктөрү; - эрте жана мектепке чейинки балалык курактагы балдардын психикалык өнүгүшүнүн негизги мыйзамченемдүүлүктөрү; өбөлгөлөр жана шарттар; - оюн психологиясы, мектепке чейинки баланын жетектөөчү ишмердиги катары оюндуң теориялык негиздері; оюндуң түрлөрү, ролдук оюндуң социалдык табияты; оюндуң мектепке чейинки курактагы өнүгүшү; предметтик аракеттердин өнүгүшүндө жана ролдук оюндуң өбөлгөлөрүнүн түзүлүшүндө баланын чоң кишилер менен баарлашуусунун өзгөчөлүктөрү; балдардын оюндуң ишмердигинин кеңейтилген формасы; роль жана элестетилген кырдаал, алардын оюндуң ишмердикті мотивациялоодогу мааниси; оюндарды ролдун өнүгүшү; заттын, аракеттин, сөздүн оюндарды орду; балдардын реалдуу жана оюндуң карым-каташтары; оюндуң мотивациялык-керектөөлүк сферага, акыл-эс аракеттеринин өнүгүшүнө тийгизген таасири; - окуу-таанып билүү ишмердигинин психологиясы жана өнүктүрүүчү окутуу проблемасы; окуунун ишмердик катары маңызы; мектепке чейинки курактагы окуу ишмердигинин элементтери; мектепке окууга психологиялык даярдык; П.Я.Гальпериндин акыл-эс аракеттеринин этаптуу калыптанышы жөнүндө теориясы; «өнүктүрүүчү окутуу» түшүнүгү; Л.С.Выготскийдин, Л.В.Занковдун, В.В.Давыдовдун өнүктүрүүчү окутуу жөнүндө ойлору; жакынды өнүгүү зонасы; окуу ишмердиги концепциясы; акыл-эс ишмердигинин жолдорун өздөштүрүү; окуутаанып билүү ишмердигиндеги окуу көнүгүүлөрүнүн орду; тарбия психологиясы; 			<p>КК – 1 КК – 2 КК – 3 КК – 4 КК – 5 КК – 6 КК – 7 КК – 8 КК – 9 КК – 10 КК – 11 КК – 12 КК – 13 КК – 14 КК – 15</p>
---	--	--	---

<p>- социалдык психология; коомдоштуруу; социалдык багытталуулар, нормалар жана баалуулуктар; баарлашуу психологиясы; эрте жана мектепке чейинки балалык курактагы баарлашуунун жана топтук жүрүм-туруумунун өзгөчөлүктөрү;</p> <p>- тарбиялык технологиялардын психологиялык негиздери; педагогикалык карым-катьш психологиясы; чоң кишинин мектепке чейинки курактагы балдар менен баарлашуусунун өзгөчөлүктөрү; балдардын өз курбалдаштары менен баарлашуусу;</p> <p>билим тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Педагогдун аналитикалык, долбоорлоочулук, конструктивдик билгичтикерин калыптаандырууга багытталган психологдук-педагогдук маселелерди чыгаруу; мектепке чейинки курактагы балдардын өнүгүү, окутулгандык жана тарбиялангандык деңгээлин анализдөө жана баалоо; - психологдук-педагогдук диагностиканын каражаттары; педагогикалык кырдаалдарды анализдөө; педагогикалык ишмердикти анализдөө; анализ менен долбоорлоонун байланышы; балдардын курактык тобунун мүчөсүнүн жана жамаатынын ишмердигин жана инсандык сапаттарын өнүктүрүүнү долбоорлоо (узак мезгилге максаттарды жана милдеттерди коюу); - коюлган максаттарды ишке ашырууну камсыздоочу психологдук-педагогдук ишмердиктин формалары, методдору жана каражаттары; мүмкүн болуучу кыйынчылыктарды жана каталарды алдын ала көрүү, алардын алдын алуу жана жоюу; педагогикалык процессти куруу: балдардын ишмердигин ар кыл түрлөрүн жүргүзүүнүн пландарын иштеп чыгуу жана негиздөө, балдардын жөндөмдүүлүктөрүн диагноздоо жана өнүктүрүү. <p>аткара билим тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психология боюнча билимдерди педагогикалык маселелерди чечүүдө колдонуу; - мектепке чейинки курактагы баланы индивид катары, балалык ишмердиктин субъектиси катары, калыптанып жаткан инсан, индивидуалдуулук катары иликтөө; - балдардын өнүгүү, окутулгандык жана тарбиялангандык деңгээлдерине анализ жана баалоо жүргүзүү; - психологдук-педагогдук диагноздоонун каражаттарын колдонуу; педагогикалык 	<p>1 кредит</p>	<p>Психология-лык-педагогика-лык практикум</p>	
--	------------------------	---	--

<p>кырдаалды анализдөө; педагогикалык ишмердикти анализдөө; балдардын курактык тобунун мүчөсүнүн жана жамаатынын ишмердигин жана инсандык сапаттарын өнүктүрүүнү долбоорлоо;</p> <ul style="list-style-type: none"> - эрте жана мектепке чейинки балалык курактагы балдарды диагноздоону жана өнүктүрүүнү жүргүзүү. 			
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - адамдын анатомиясынын, физиологиясынын жана гигиенасынын негизги жоболору жана терминологиясы; адамдын организминин өсүшүнүн жана өнүгүшүнүн негизги мыйзамченемдүүлүктөрү; ден соолугу чың адамдын органдар системаларынын түзүлүшү жана функциялары; - адамдын организминин жашоо ишмердигинин негизги процесстеринин физиологиялык мүнөздөмөлөрү; эрте жана мектепке чейинки балалык курактагы балдардын курактык анатомиялык- физиологиялык өзгөчөлүктөрү; - баланын физиологиялык жетилүү жана өнүгүү процесстеринин физикалык жана психикалык эмгекке жөндөмдүүлүгүнө, жүрүм- турумуна тийгизген таасири; - эрте жана мектепке чейинки балалык курактагы балдардын гигиенасынын негиздери; гигиеналык нормалар, талаптар жана онтогенездин ар кыл этаптарындагы ден соолукту сактоонун, чындоонун эрежелери; окуу-тарбия процессине коюлган, мектепке чейинки мекеменин имаратына жана бөлмөлөрүнө коюлган гигиеналык талаптар. <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «сергек жашоо мүнөзү» түшүнүгү; - ден соолук жана аны аныктоочу факторлор; - мектепке чейинки курактагы негизги коркунуч факторлору; - баланын организминин мектепке чейинки мекеменин шарттарына ыңгайлашуусунун өзгөчөлүктөрү; - жугуштуу эмес өнөкөт оорулар; - балдардын жугуштуу оорулары жана алардын алдын алуу; - балдардын травматизминин өзгөчөлүктөрү жана анын алдын алуу; - алгачкы медициналык жардам көрсөтүү тартиби жана эрежелери. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p>	<p>2 кредит</p>	<p>Курактык анатомия, физиология жана гигиена</p>	<p>ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1 КК – 2 КК – 3 КК – 4 КК – 5 КК – 6 КК – 7 КК – 8 КК – 9 КК – 10 КК – 11 КК – 12 КК – 14 КК – 15</p>
<p>Педиатриянын негиздери</p>	<p>1 кредит</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - дененин органдарынын жана бөлүктөрүнүн топографиялык жайгашуусун жана түзүлүшүн аныктоо; - анатомия, физиология жана гигиена боюнча билимдерди кесиптик модулдарды окууда жана кесиптик ишмердикте колдонуу; - сырткы чөйрөнүн факторлорун алардын эрте жана мектепке чейинки балалык қурактагы организмдин иштешине жана өнүгүшүнө тийгизген таасири боюнча баалоо; балдардын травматизминин алдын алуу; - медициналык кызматкердин жетекчилиги алдында балдардын ооруларынын алдын алуу боюнча иш-чараларды, массажды жүргүзүү; - қурактык топтук бөлмөлөрдө, окутууну жана балдардын ишмердигинин башка түрлөрүн уюштурууда гигиеналык талаптардын сакталышын камсыз кылуу; - билим берүү процессин долбоорлоодо жана ишке ашырууда физикалык эмгекке жөндөмдүүлүктүн өзгөчөлүктөрүн жана анын күндүн ар түрдүү мезгилдеринде (эртең менен, сабак учуроо, сейилдөө, уйку учурунда) өзгөрүү мыйзамченемдүүлүктөрүн эсепке алуу; - алгачкы медициналык жардам көрсөтүү. 			
--	--	--	--

<p>Циклдин мильтеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билиүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - экономиканын объектилеринин туруктуулугун камсыз кылуунун, техногендик өзгөчө кырдаалдарда жана стихиялык кубулуштарда окуялардын өнүгүшүн жана кесепеттерин баалоону прогноздоонун принциптери; - кесиптик ишмердиктеги жана күнүмдүк тиричиликтеги потенциалдуу коркунучтардын негизги түрлөрү жана алардын кесепеттери, алардын болуу ыктымалдуулугун азайтуунун принциптери; - атуулдук коргонуунун мильтеттери жана негизги иш-чаралары; калкты массалык кыргын салуучу куралдардан коргоонун жолдору; - өрт коопсуздугунун эрежелери жана өрт учурундагы коопсуз жүрүм-турум; - алынган кесиптик билимди мектепке чейинки балдардын тарбиячысынын мильтетин аткарууда колдонуунун алкагы; - алгачкы медициналык жардам көрсөтүүнүн тартиби жана эрежелери. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарбиялануучуларды жана калкты өзгөчө кырдаалдын терс таасирлеринен коргоо иш-чараларын уюштуруу жана өткөрүү; - массалык кыргын салуучу куралдан жекече жана массалык коргонуунун каражаттарын колдонуу; - баштапкы өрт өчүрүүнүн каражаттарын колдонуу; - конфликтисиз баарлашуунун жана өзүн өзү жөнгө салуунун ыкмаларын күнүмдүк турмушта жана экстремалдык шарттарда колдонуу; - жабыр тарткандарга алгачкы медициналык жардам көрсөтүү. 	1 кредит	Өмүр коопсуздугу	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 8 ЖК – 14 КК – 1 КК – 2 КК – 4 КК – 5 КК – 6 КК – 15
<p>Циклдин мильтеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнгөндөн кийин студент:</p> <p>билиүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - илим жана илимий таанып-билиүү; - психологдук-педагогдук изилдөөнүн методологиясы жана методикасы. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - окуу-изилдөө ишин аткаруу: тема тандоо жана изилдөөнүн маселесин, объектисин жана предметин аныктоо; адабияттар менен иштөөнүн технологиясы; экспериментти уюштуруу; жыйынтыктарды жалпылоо жана 	1 кредит	Студенттик окуу-изилдөө ишмердигини н негиздери	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 15 КК – 1 КК – 2

<p>анализдөө;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ишти калыптоого коюлган талаптарды аткаруу; - курсук (же бүтүрүүчү квалификациялык) ишти коргоо. 			КК – 3 КК – 4 КК – 7
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билим берүү тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - билим берүү мекемелеринин экономикалык ишмердигин уюштуруунун негиздери; чарбалык механизм; билим берүү мекемесинин чыгымдарын сметалык каржылоо жана бюджеттик нормага салуу; - чыгымдардын сметасы билим берүү мекемесинин финанссылык планы катары; билим берүү мекемесинин бюджеттен тышкаркы каражаттары, бюджеттен тышкаркы каражаттардын түрлөрү; - билим берүү мекемесиндеги эмгектин жана эмгек ақынын уюштуруулушу; бирдиктүү тарифтик торчо; билим берүүдөгү ишкерлик; ишкерлик ишмердиктин маңызы жана уюштуруу формалары; бизнес-план. <p>аткара алууга тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бизнес-планды, чыгымдар сметасын, тарифтик торчону түзүү; - ишкерлик ишмердикти иштеп чыгуу жана өнүктүрүү. 	1 кредит	Билим берүү мекемесинин экономикасы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 15 КК – 1 КК – 2 КК – 6
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билим берүү тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - билим берүүчүлүк укук: аспектилери, функциялары, булагы; билим берүүчүлүк укуктук мамилелер; - билим берүү тармагындагы мамлекеттик саясат: Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы; билим берүү боюнча нормативдик актылардын структурасы; - билим берүү мекемесинин укуктук статусу; билим берүү мекемесинин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоо; - административдик жана эмгекти коргоо мыйзамдарынын билим берүү системасында колдонулушунун өзгөчөлүктөрү; - эл аралык билим берүүчүлүк укук; - баланын, үй-бүлөнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоо. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативдик-укуктук документтер менен иштөө; - баланын, үй-бүлөнүн, билим берүү мекемесинин укуктарын жана мыйзамдуу 	1 кредит	Кесиптик ишмердиктин укуктук камсыздалышы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 15 КК – 1 КК – 2 КК – 6

кызыкчылкытарын коргоо, сактоо боюнча чара колдонуу; - административдик жана эмгекти коргоо мыйзамдарынын нормаларын билим берүү системасында колдонуу.			
ЖКД боюнча вариативдүү бөлүк ОКБМдин КНБПсы тарабынан аныкталат.	8 кредит		
Т.3.2. Ад. Адистик дисциплиналар:	36 кредит		
Милдеттүү бөлүк	28 кредит		

<p>цикldин милдеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билиүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балдар адабиятынын балдарды тарбиялоодогу орду; - эл оозеки чыгармачылыгы жана анын баланын инсандыгын калыптандыруудагы ролу; балдар фольклору; дүйнө элдеринин фольклорунун кичи формалары; - кыргыз эл жомоктору, башка элдердин жомоктору; - кыргыз балдар адабиятынын жааралышы, калыптанышы жана өнүгүшү; котормо адабият; азыркы балдар адабияты; чет элдердин балдар адабияты; - көркөм окуунун мектепке чейинки балдардын көркөмдөө-сүйлөө ишмердигин өнүктүрүүдөгү ролу; - сүйлөө техникасы: дем алуу, дикция, орфоэпия, окуу логикасы, пауза, мимика жана жандоо; - кичи фольклордук формаларды аткаруунун өзгөчөлүктөрү; жомок айтып берүү; - ырларды жана прозалык чыгармаларды окуу. <p>аткара алууга тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мектепке чейинки мекеменин курактык топторунун ар бири үчүн программалык талаптарга ылайык балдар адабиятынын чыгармаларын туура тандоо; балдар адабиятынын картотекасын түзүү; - балдар адабиятынын чыгармаларын көркөм окуу, айтып берүү жана өз сөзү менен айттуу; - балдар адабиятынын чыгармаларын окууда жана айтып берүүдө көрсөтмө куралдарды, окутуунун техникалык каражаттарын жана заманбап технологияларды колдонуу; - көркөм чыгармаларды сахналаштыруу; - балдардын театралдашкан ишмердигин уюштуруу; - балдар китептердин иллюстрацияларын көрүшү үчүн, көркөм чыгармаларды окуушу үчүн өнүктүрүүчү чөйрө түзүү. 	<p>2 кредит</p>	<p>Балдар адабияты жана көркөм окуу</p>	<p>ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15</p>
---	----------------------------	--	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окун- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүүнүн милдеттерин; - балдарды байланыштуу монологдук, диалогдук кепке үйрөтүүнүн мазмуну жана методдору; - кептин грамматикалык түзүлүшүнүн калыптанышы, балдардын сөз корунун байышы; - сөздөрдү туура айтууну калыптандыруу; - көркөм адабият менен тааныштыруу; - окуу-жазууга үйрөтүүнүн методикасы; - сүйлөө дефектологиясынын жалпы негиздери; сүйлөөнүн бузулушунун мүнөздөмөсү жана аны классификациялоонун принциптери; тыбыш айтуунун кемчиликтери; муун түзүүнүн жана фраза түзүүнүн кемчиликтери; сүйлөө темпинин кемчиликтери; кекечтик; угуунун жана үндүн кемчиликтери; массалык балдар бакчасында логопеддик ишти уюштуруу; - мектепке чейинки балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү боюнча заманбап билим берүү программалары. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүүнүн методдорун практикада колдонуу, мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарынын негизинде, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен логопеддик иш жүргүзүү; - балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү үчүн предметтик-өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - бала бакчада сүйлөө өнүктүрүү сабактарын уюштуруу; - сабактан тышкary, күнүмдүк жашоодо балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү; - мектепке чейинки балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүүнүн заманбап технологияларын пайдалануу; - мектепке чейинки балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү боюнча окуу-методикалык адабияттар менен жана документация менен иштөө; - балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү методикасынын бардык бөлүмдөрү боюнча сабактардын планын, перспективалуу (бир айга, кварталга) пландарды иштеп чыгуу. 	4 кредит	Баланын сүйлөөсүн өнүктүрүү методикасы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15
---	---------------------------	---	---

<p>Циклдин мильтеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билим берүү тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мектепке чейинки балдарга экологиялык билим берүүнүн теориялык негиздери; - мектепке чейинки куракта экологиялык маданияттын башаттарын калыптандыруу; - мектепке чейинки балдарда элементардык табияттаануучулук түшүнүктөрдү калыптандыруунун жолдору; - мектепке чейинки мекемелер үчүн учурдагы билим берүү программаларынын анализи; - мектепке чейинки мекемедеги өнүктүрүүчү чөйрөнү курууга экологиялык-мазмундук подход; - мектепке чейинки курактагы балдарга экологиялык билим берүүнүн методдору жана формалары; - жаратылыштагы мезгилдик өзгөрүүлөр; - адамдын табияттык өзгөчөлүктөрү менен таанышшуу; - табиятка карата жана табияттын бир бөлүгү катары өзүнө карата баалуулуктук мамилени өнүктүрүү; туулган жердин табияты; - ар кыл курактуу топто иштөө методикасынын өзгөчөлүктөрү. <p>аттака билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарынын негизинде, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен экологиялык билим берүүнүн методдорун жана формаларын практикада колдонуу; - балдарды туулган жердин табияты менен тааныштыруу боюнча предметтик-өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - мектепке чейинки балдарды жаратылыштык экосистемалар менен тааныштыруунун заманбап технологияларын колдонуу; - бала бакчада балдарды жаратылыш менен тааныштыруу боюнча сабактарды уюштуруу; - балдарды жаратылыш менен сабактан тышкары тааныштырууну жүргүзүү; - мектепке чейинки балдарды жаратылыш менен тааныштыруунун заманбап технологияларын колдонуу; - мектепке чейинки балдарды жаратылыш менен тааныштыруу боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө; - балдарды жаратылыш менен тааныштыруу боюнча сабактардын планын, перспективалуу (бир айга, кварталга) пландарды иштеп чыгуу. 	3 кредит	Экологиялык билим берүү методикасы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15
--	---------------------------	---	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - математиканы окутуу методикасынын теориялык негиздери, математикалык өнүктүрүүнүн заманбап концепциялары жана методикалык системалары; - мектепке чейинки курактагы балдардын математикалык түшүнүктөрүнүн өнүгүш өзгөчөлүктөрү; - мектепке чейинки курактагы балдарды математикалык даярдоонун милдеттери, мазмуну, каражаттары: балдарды санакка, эсептөө ишмердигине, өлчөөгө, маселе чыгарууга үйрөтүү; чоңдук менен, форма менен, убакыт жана мейкиндик менен тааныштыруу; - ар кыл курактык топтордогу балдарды математикалык өнүктүрүүнүн дидактикалык негиздери; - окутуу менен балдардын математика боюнча өз алдынча ишмердигинин катышы; - балдардын бала бакчадагы жана мектептеги математикалык өнүгүшүндөгү улантуучулук; - ар кыл курактуу топто иштөө методикасынын өзгөчөлүктөрү; - балдарга математиканы окутуунун заманбап билим берүү программалары. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарынын негизинде, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен математиканы окутуу методикасынын жана мектепке чейинки курактагы балдарды математикалык өнүктүрүүнүн негиздерин практикада колдонуу; - балдарга математиканы окутуу жана өз алдынча ишмердигин уюштуруу үчүн предметтик-өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - бала бакчада математиканы окутуу боюнча сабактарды уюштуруу, сабактан тышкаркы учурда математикага окутуу; - мектепке чейинки балдарга математиканы окутуунун заманбап технологияларын колдонуу; - мектепке чейинки балдарга математиканы окутуу боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө; - математиканы окутуу боюнча сабактардын планын, перспективалуу (бир айга, кварталга) пландарды иштеп чыгуу 	4 кредит	Математикал ык түшүнүктөрдү калыптандыр уу методикасы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15
--	---------------------------	--	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сүрөт өнөрү, анын түрлөрү; - сүрөттүк сабаттуулуктун негиздери; - Кыргызстандын, дүйнө элдеринин декоративик-прикладдуу өнөрү; - сүрөт материалдарынын жана техникасынын өнүгүшү; - сүрөт материалдарынын жана техникасынын көп түрдүүлүгү; - мектепке чейинки балдардын сүрөт ишмердигинин мазмуну, түрлөрү жана өзгөчөлүгү: сүрөт, иýлел жасоо, аппликация, кураштыруу; - балдарды сүрөт өнөрүнүн каражаттары менен көркөм тарбиялоо; - балдардын сүрөттүк чыгармачылыгын сабакта жана сабактан тышкary өнүктүрүүнүн методикасы; - мектепке чейинки балдардын өз алдынча көркөм-чыгармачылык ишмердиги; - көркөм-эстетикалык өнүктүрүүчү чөйрө; - үй-бүлөдөгү көркөм тарбия; - мектепке чейинки балдардын жана кенже мектеп курагындагы балдардын сүрөттүк чыгармачылыгын өнүктүрүүдөгү улантуучулук; - ар кыл курактуу топто иштөө методикасынын өзгөчөлүгү; - балдардын сүрөт чыгармачылыгын сабакта жана сабактан тышкary өнүктүрүүнүн заманбап билим берүү программатары. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сүрөт чыгармачылыгынын техникасына ЭЭ болуу; - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарына ылайык, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен сүрөт чыгармачылыгын сабакта жана сабактан тышкary өнүктүрүүнүн методикасын практикада колдонуу; - көркөм-эстетикалык өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - балдарга сүрөт ишмердигин сабакта жана сабактан тышкary окутуу боюнча иштерди, балдардын сүрөттөрүнүн көргөзмөсүн пландаштыруу жана уюштуруу; - балдарга сүрөт ишмердигин окутуунун заманбап технологияларын колдонуу; - мектепке чейинки балдарды сүрөт ишмердигине окутуу боюнча окуу- 	<p>1 кредит</p> <p>2 кредит</p>	<p>Көркөм сүрөт өнөрү</p> <p>Сүрөт өнөрүнө үйрөтүү методикасы</p>	<p>ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15</p>
--	---	---	---

методикалык адабияттар жана документациялар менен иштөө.			
<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - баланын мектепке чейинки билим берүү системасындағы физикалық өнүгүшүнүн маселелери; - баланын дene тарбиясынын теориясынын жалпы маселелери; дene тарбиянын милдеттери жана каражаттары; туулгандан баштап 7 жашка чейин баланын эркисиз кыймылдарынын өнүгүшү; физикалық көнүгүүлөрдөгү өз алдынчалыгын жана чыгармачылыгын өнүктүрүү; баланы кыймылдык көндүмдөргө жана билгичтиkerге үйрөтүүнүн негиздери; психикалық-физикалық сапаттардын өнүгүшү менен кыймылдык көндүмдөрдүн калыптанышынын өз ара байланышы; - балдарды физикалық көнүгүүлөргө үйрөтүүнүн мазмуну жана методикасы: гимнастика, кыймылдуу оюндар, спорттук оюндар, мектепке чейинки балдар учүн көнүгүүлөр жана элементардык туризм; - баланын кыймылдык ишмердигинин ар кыл түрлөрүн өткөрүүнүн уюштурулушу жана методикасы; - балдардын күн ичинdegи кыймылдык активдүүлүгүн уюштуруунун методикасы; - үй-бүлөдөгү дene тарбия; ата-энелер менен иштөө; - баланын дene тарбиясы жана физикалық өнүктүрүү боюнча иштерди пландаштыруу; - ар түрдүү курактык топтордогу дene тарбиянын жана физикалық өнүктүрүүнүн өзгөчөлүктөрү; - баланын дene тарбиясы жана денесин өнүктүрүү боюнча заманбап билим берүү программалары. <p>аттака билимгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тарбия жана спорт менен машыгуу; - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарына ылайык, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен сабакта жана сабактан тышкary дene тарбиясын берүү методикасын практикада колдонуу; - балдардын физикалық өнүгүшү учүн чейрө түзүү; - сабакта жана сабактан тышкary дene тарбия жана балдарды физикалық өнүктүрүү боюнча иштерди пландоо жана уюштуруу; - мектепке чейинки балдарды физикалық өнүктүрүүнүн заманбап Технологияларын колдонуу; - мектепке чейинки балдардын дene тарбиясы боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө. 	2 кредит	Дене тарбиясынын методикасы	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музыка көркөм өнөрдүн түрү катары; музыкалык жанрлар; музыкалык сабактын элементтери; - музыкалык көптин структурасы; ырчылык көндүмдөрдү өнүктүрүү; - балдар музыкалык адабияты; элдик музыкалык чыгармачылык; - мектепке чейинки балдарды ар кыл курактык этаптарда музыкалык өнүктүрүүнүн максаты жана милдеттери; - мектепке чейинки балдарды музыкалык өнүктүрүүнүн салттуу жана вариативдүү программалары; заманбап билим берүү программалары; - балдардын музыкалык ишмердигин уюштуруунун мазмуну, түрлөрү жана формалары; - балдардын музыкалык өнүгүшүнүн курактык өзгөчөлүктөрү; музыкалык жөндөмдүн структурасы; - балдарды дүйнөлүк жана улуттук музыкалык маданиятка кызыктыруунун методикасы; - ар кыл курактуу топто балдарды музыкалык өнүктүрүү боюнча иштөө методикасынын өзгөчөлүктөрү. <p>Билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ритмиканын балдарды музыкалык-эстетикалык өнүктүрүүдөгү ролу; - музыкалык элестүүлүктүн каражаттары; ритмикалык кыймылдардын түрлөрү; мектепке чейинки балдардын музыкалык-ритмикалык көндүмдөрүн, таяныч-кыймылдык аппаратын өнүктүрүү. <p>Аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балдар үчүн музыкалык чыгармаларды аткаруу; - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарына ылайык, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен сабакта жана сабактан тышкary музыкалык өнүктүрүү методикасын практикада колдонуу; - балдар үчүн музыкалык-эстетикалык чөйрө түзүү; - сабакта жана сабактан тышкary балдарды музыкалык тарбиялоо жана өнүктүрүү боюнча иштерди пландоо жана уюштуруу; - мектепке чейинки балдарды музыкалык өнүктүрүү боюнча заманбап технологияларды колдонуу; - мектепке чейинки балдарды музыкалык тарбиялоо боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө. 	<p>2 кредит</p> <p>2 кредит</p> <p>1 кредит</p>	<p>Музыка</p> <p>Музыкалык өнүктүрүүнүн методикасы</p> <p>Ритмика</p>	<p>ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15</p>
---	--	--	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окун- үйрөнүүнүн натыйжасында студент: билиүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - көркөм кол эмгек үчүн пайдаланылуучу материалдар; куралдар (инструменттер) жана аларды иштеттүү үчүн жабдуулар; коопсуздук техникасы; кагазды, кездемени, жаратылыстык материалды иштетүүнүн техникасы; апликациянын, көлөмдүү жасалгаларды кураштыруунун, жумшак оюнчукту жасоонун, куурчак үчүн кийим тигүүнүн, майрамдык кийим тигүүнүн технологиялары; театрдын ар кандай түрлөрү үчүн куурчактарды даярдоонун технологиясы, балдарга материалды иштетүүнүн ыкмаларын үйрөтүүнүн методикасы. <p>аткара билүүгө тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - көркөм кол эмгек үчүн материал менен, инструмент жана жабдуулар менен иштөө; - ар түрдүү нерселерди, жасалгаларды, сувенир, көрсөтмө куралдарды ж.б. жасоо; - мектепке чейинки мекеменин программалык талаптарына ылайық, балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен сабакта жана сабактан тышкary көркөм кол эмгекке үйрөтүү методикасын практикада колдонуу; - балдарды көркөм кол эмгекке үйрөтүү боюнча предметтик-өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - сабакта жана сабактан тышкary балдарды көркөм кол эмгекке үйрөтүү боюнча иштерди пландоо жана уюштуруу; - балдарды көркөм кол эмгекке үйрөтүү үчүн заманбап технологияларды колдонуу; - мектепке чейинки балдарды көркөм кол эмгекке үйрөтүү боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө; - балдардын кол эмгек иштеринин көргөзмөсүн уюштуруу. 	2 кредит	Көркөм эмгек боюнча практикум	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15
---	---------------------	--	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп- үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимге тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - окутуунун техникалык каражаттарынын (ОТК) негизги түрлөрү жана аларды тарбиялоо-билим берүү максатында колдонуу; - жарыктык проекциялардын түрлөрү, - транспортер даярдоо методикасы; мектепке чейинки балдарга сабак уюштурууда транспортерду колдонуу методикасы; - аудио- жана видеожазуулар тарбиялоонун жана окутуунун каражаты катары; аудиовизуалдык каражаттарды мектепке чейинки балдарды окутуу-тарбиялоо процессинде колдонуунун методикасы; - эсептөөчү техниканы окутуу процессинде колдонуу; - жаны компьютердик технологияларды окуу процессинде колдонуу; компьютерлерди мектепке чейинки курактагы балдар менен иштөөдө колдонуунун психологияк-педагогдук негиздери (өнүктүрүүчү, диагноздоочу, окутуучу); мектепке чейинки балдарды компьютер колдонууга үйрөтүүнүн методикасы. <p>аткара билүүгө тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ОКТнын ар кандай түрлөрү менен: аудио-жана видеоаппаратура, проектор, компьютер ж.б. заманбап технологиялар менен иштөө; - заманбап технологияларды мектепке чейинки балдарды окутуу жана тарбиялоо үчүн колдонуу; - коопсуздук техникасын сактоо; - балдардын курактык жана жекече өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен компьютерди колдонууга үйрөтүү методикасын практикада колдонуу; - компьютерди колдонуу менен өнүктүрүүчү чөйрө түзүү; - сабакта жана сабактан тышкаркы учурда мектепке чейинки балдарга компьютерди колдонууну үйрөтүү ишин пландоо жана уюштуруу; - ОКТ боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө 	2 кредит	<p>Окутуунун техникалык каражаттарын колдонуунун методикасы</p>	<p>ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15</p>
---	---------------------	--	---

<p>Циклдин милдеттүү бөлүгүн окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимдүү тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кыргыз Республикасындагы мектепке чейинки билим берүүнү жаңыртуунун учурдагы тенденциялары; - Кыргыз Республикасынын «Мектепке чейинки билим берүү жана балдарга кам көрүү» мамлекеттик билим берүү стандарты жана башка нормативдик-инструктивдик документтер; - мектепке чейинки курактагы балдарды тарбиялоонун, окутуунун жана өнүктүрүүнүн вариативдүү програмалары; - альтернативдүү мектепке чейинки билим берүү мекемелери; - мектепке чейинки билим берүүнүн чет өлкөлүк тажрыйбасы; <p>аткара билүүгө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кыргыз Республикасынын «Мектепке чейинки билим берүү жана балдарга кам көрүү» мамлекеттик билим берүү стандарты менен жана башка нормативдик-инструктивдик документтер менен иштөө; - мектепке чейинки балдарды окутуу жана тарбиялоо боюнча окуу-методикалык адабияттар жана документация менен иштөө; - мектепке чейинки тарбиялоо жана билим берүү маселелери боюнча илимий-методикалык портфолио түзүү. 	1 кредит	Мектепке чейинки билим берүүнүн мазмунунун теориялык негиздери	ЖК – 1 ЖК – 2 ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 6 ЖК – 7 ЖК – 10 ЖК – 11 ЖК – 12 ЖК – 13 ЖК – 14 ЖК – 15 КК – 1-15
<p>АД боюнча вариативдүү бөлүк ОКБМдин КНБПсы тарабынан аныкталат</p>	8 кредит		
<p>T.4. Дене тарбия Милдеттүү бөлүк</p> <p>Дене тарбияны окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студент:</p> <p>билимдүү тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тарбиянын адамдын жалпы маданий, кесиптик жана социалдык өнүгүүсүндөгү ролу, жашоонун сергек мүнөзүнүн негиздері. <p>аткара билүүгө тиши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - физикалык көнүгүүлөрдү аткаруу; - дene тарбиялык ишмердикти ден соолукту чындоо учун колдонуу; - физикалык көнүгүүлөрдү аткарууда сактоонун жана өзүн өзү сактоонун ыкмаларын колдонуу, коопсуздук техникасын кармануу. 	3 кредит	Дене тарбия	ЖК – 3 ЖК – 4 ЖК – 5 ЖК – 8 ЖК – 11 ЖК – 14 КК – 5 КК -10

T.5. Педагогикалык практика	12 кредит		
- теориялык билимдерди терендетүү жана бекемдөө, аларды практикада колдонуу;	2 кредит	1. Кесип менен таанышуу (9 жума)	ЖК- 1 ЖК- 2 ЖК- 3 ЖК- 4
- педагогикалык билгичтicerди жана көндүмдөрдү, педагогикалык ан-сезимди жана кесиптик жактан маанилүү инсандык сапаттарды калыптаңдыруу жана өнүктүрүү;	6 кредит	2. Сыноо практикасы (27 жума)	ЖК-5 ЖК-6 ЖК-7 ЖК-10
- кесиптик маданиятты өнүктүрүү;	4 кредит	3. Мамлекеттик (диплом алдындағы) практика (4 жума)	ЖК-11 ЖК-12 ЖК-13 ЖК-14 ЖК-15 КК-1 - 15
- педагогикалык өз алдынча билим алууга карата жана тынымсыз өзүн өзү өркүндөтүүгө карата керектөөнү өнүктүрүү;			
- мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы кесибине жарамдуулугун диагноздоо;			
- мектепке чейинки мекемелердеги окутуутарбиялоо ишинин азыркы абалын, алдыңкы педагогикалык тажрыйбаны үйрөнүү.			
Аралык (семестрик) аттестация	7 кредит		
Мамлекеттик (жыйынтыктоочу) аттестация	12 кредит		
КНБПнын жалпы сарпталуучу эмгек көлөмү	120 кредит (4320 saat)		

VII. Кесиптик негизги билим берүү программасынын ишке ашырылышынын шарттарына коюлуу талаптар

7.1. Билим берүү мекемелери мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде орто кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программынын өз алдынча иштеп чыгышып, бекитишет, ал программа окуу планын, окуу курстарынын, дисциплиналарынын жумушчу программаларын жана башка студенттердин даярдык сапатын камсыз кылуучу материалдарды, ошондой эле окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары, календарлык окуу графиги жана тиешелүү билим берүү технологиясын ишке ашырууну камсыз кылуучу методикалык материалдар киришет.

Ар бир дисциплиналарын окуу программасында окутуунун түпкү натыйжалары жалпы кесиптик негизги билим берүү программы боюнча өздөштүрүлүүчү билимдер, билгичтicer жана калыптаңнуучу компетенцияларга ылайык, так туонтулууга тийиш.

Дисциплиналарын жалпы сарпталуучу эмгегинин көлөмү эки зачеттук бирдиктен (кредиттен) кем болбоого тийиш. Сарпталуучу эмгек көлөмү үч зачеттук бирдиктен жогору болгон дисциплиналар боюнча баа коюлууга тийиш («эн жакшы», «жакшы», «канаттандырлык», «канаттандырлык эмес»).

КНБПны калыптаңдырууда билим берүү мекемеси:

- КНБПнын циклдеринин вариативдүү бөлүктөрүнө берилген убакыт көлөмүн колдонууга укуктуу, бул учурда милдеттүү бөлүктүн дисциплиналарына бөлүнгөн убакыт көлөмүн чоңойтууга, же жумуш берүүчүлөрдүн керектөөлөрүнө жараша жаны дисциплиналарды киргизүүгө укуктуу;

- бардык дисциплинардын жумушчу программаларында дисциплиналы өздөштүрүүнүн натыйжаларына: компетенцияларга, алнууучу практикалык тажрыйбага, билимдерге жана билгичтике ге коюлуучу талаптарды так, таамай туонтууга милдеттүү;
- студенттердин натыйжалуу өз алдынча ишин окутуучулардын аларды башкаруусун өркүндөтүү менен айкалышта камсыз кылууга милдеттүү;
- студенттердин өзүнүн жекече билим берүү программаларын түзүүгө катышуусуна мүмкүнчүлүк түзүүгө милдеттүү;
- социомаданий чөйрөнү калыптандырууга, студенттердин инсан катары ар тараптуу өнүгүшү жана коомдошуусу үчүн, ден соолугун сактоо үчүн зарыл шарттарды түзүүгө, билим берүү процессинин тарбиялык компонентин өнүктүрүүгө көмөктөшүүгө, анын ичинде студенттик өзүн өзү башкарууну өнүктүрүүгө, студенттерге коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачыл клубдардын ишине катышууга көмөктөшүүгө милдеттүү;
- компетенттүүлүктүк подходу ишке ашыруу максатында, билим берүү процессинде сабак өтүнүн активдүү жана интерактивдүү формаларын (компьютердик симуляция, ишкерлик жана ролдук оюндар, конкреттүү кырдаалдарды талдоо, психологиялык жана башка тренингдер, топтук дискуссияларды) студенттин өз алдынча иши менен айкалыштырып, студенттердин жалпы жана кесиптик компетенцияларын калыптандыруу жана өнүктүрүү үчүн колдонууга тийиш.

7.2. Студенттер төмөнкүдөй укуктарга жана милдеттерге ээ:

- өзүнүн жекече билим берүү траекториясын түзүүдө студент мурунку билим алуу учурундагы (анын ичинде башка билим берүү мекемелериндеги) тиешелүү дисциплинарды кошумча каттатууга укуктуу, бул студенттин ал дисциплинарды кайталап окуу зарылдыгынан куттарат;

- инсанды тарбиялоо жана өнүктүрүү, КНБПнын жалпы компетенцияларды өнүктүрүү бөлүгүн өздөштүрүүнүн натыйжаларына жетишүү максатында, студенттер студенттик өзүн өзү башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачыл клубдардын ишине катышууга укуктуу;

- студенттер КНБПда каралган бардык тапшырмаларды көрсөтүлгөн мөөнөттө аткарууга милдеттүү;

- студенттерге билим берүүнүн мазмунун, уюштуруулушун жана сапатын баалоого мүмкүндүк берилиши керек.

7.3. Студенттердин окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү жумасына 54 академиялык saatты түзөт, буга КНБПны өздөштүрүү боюнча аудиториялык жана өз алдынча окуу иштеринин бардык түрлөрү кирет.

7.4. Билим алуунун күндүзгү формасында аудиториялык окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү жумасына 36 академиялык saatты түзөт. Бул көлөмгө дene тарбия боюнча милдеттүү аудиториялык сабактар кирбейт.

7.5. Билим алуунун сырттан окуу формасында аудиториялык окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү жылына 160 академиялык saatты түзөт.

7.6. «Дене тарбия» дисциплинасында жумасына 2 saat милдеттүү аудиториялык сабак каралат.

7.7. Практика КНБПнын милдеттүү бөлүмү болуп саналат. Ал студенттердин практикага багытталган даярдыгын камсыз кылган окуу сабактарынын бир түрү болуп эсептелет. ОКБ КНБПны ишке ашырууда практиканын төмөнкү түрлөрү каралат: *кесип менен таанышуу* (9 жума), *сыноо практикасы* (27 жума) жана *мамлекеттик (диплом алдындалы)* практика (4 жума). Практиканын бардык түрлөрү студенттердин кесиптик компетенцияларды өздөштүрүүсү учурунда билим берүү мекемеси тарабынан өткөрүлөт да, же чогултулган түрдө бир нече этап формасында, же чачыранды түрдө, теориялык сабактар менен айкалыштырылып жүргүзүлүшү мүмкүн. Практиканын ар бир түрүнүн максат, милдеттери, программасы жана отчеттуулук формасы билим берүү мекемеси тарабынан аныкталат. Практика мектепке чейинки мекемелерде өткөрүлүүгө тийиш.

Практиканын жыйынтыгы боюнча аттестация тиешелүү мекемелердин документтери менен тастыкташылган натыйжалардын негизинде жүргүзүлөт.

ОКБ КНБПны ишке ашыруу үчүн зарыл ресурстар

7.8. ОКБ КНБПны ишке ашыруу окутулуучу дисциплинанын профилине туура келген жогорку билимдүү педагогикалык адистер менен камсыздалууга тийиш. ОКБ КНБПнын штаттык педагогикалык адистер менен камсыз кылган дисциплиналарынын үлүшү – 60%. Тиешелүү кесиптик сферада ишмердик тажрыйбасынын болушу милдеттүү шарт болуп саналат. Окутуучулар бекитилген тартипте квалификацияларын жогорулатууга тийиш.

7.9. ОКБ КНБПнын бардык дисциплиналары зарыл окуу-методикалык материалдар менен камсыз болууга тийиш. Окуу китечтери менен камсыздалуу 50%дан кем эмес, окуу-методикалы куралдар менен камсыздалуу 50%дан кем эмес болушу зарыл. КНБПны ишке ашыруу дисциплиналардын толук тизмеси боюнча түзүлгөн маалыматтык базалардан жана китецканалык фондудардан ар бир студенттин пайдалануу мүмкүнчүлүгү менен камсыздалышы керек. Китецканалык фондуда бардык циклдердин дисциплиналары боюнча, акыркы 10 жыл ичинде чыгарылган, негизги жана кошумча адабияттардын кагаз түрүндөгү жана/же электрондук түрдөгү басылмалары менен камсыздалууга тийиш. Китецканалык фондуда, окуу адабияттарынан тышкary, расмий, маалыматтык-библиографиялык жана мезгилдик басылмалар болуусу керек. Электрондук басылмалар колдонулган учурда билим берүү мекемеси ар бир студентти окутулуучу дисциплинанын көлөмүнө жараша компьютердик класстагы жумушчу орун менен жана лицензиялуу программалык жабдуунун зарыл комплектиси менен камсыз кылууга тийиш.

7.12. ОКБ КНБПны ишке ашыруучу билим берүү мекемеси, жеке менчик укугундагы (мамлекеттик эмес мекемелер үчүн), оперативдик башкаруудагы жана чарбалык колдонууга (мамлекеттик жана муниципалдык мекемелер үчүн) материалдык-техникалык базага ээ болууга тийиш. Ал база окуу сабактарынын, лабораториялар иштердин жана практикалык сабактардын бардык түрлөрүн, дисциплина боюнча, дисциплина аралык жана модулдук даярданууну, педагогикалык практиканы өткөрүүнү камсыз кылууга тийиш. Материалдык-техникалык база учурдагы санитардык жана өрткө каршы нормаларга жооп берүүсү зарыл.

Кабинеттердин, лабораториялардын жана башка жайлардын тизмеси

Кабинеттер: гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналар кабинети; педагогика жана психология кабинети; мектепке чейинки тарбиялоо жана билим берүү кабинети, курактык физиология, анатомия жана гигиена кабинети; чет тилдер кабинети; кыргыз тили жана мектепке чейинки балдардын сүйлөөсүн өнүктүрүү методикасы кабинети; орус тили жана окутуу методикасы кабинети; математика жана окутуу методикасы кабинети; табияттаануу жана окутуу методикасы кабинети; музыка жана музикалык тарбия кабинети; ишмердиктин өнүмдүү түрлөрүнө үйрөтүү методикасы кабинети; балдар адабияты кабинети; дene тарбиянын теориясы жана методикасы кабинети; өмүр коопсуздугу кабинети.

Лабораториялар: информатика жана маалыматтык-коммуникациялык технологиялар лабораториясы.

Спортынк комплекс: спорттук зал, ритмика жана хореография залы; кецири профилдеги, тоскоолдуктар саптарынын элементтери бар ачык стадион.

Залдар: китецканы, Интернетке кошулган окуу залы, актылык зал.

VIII. Кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн сапатын баалоого коюлган талаптар

8.1. ОКБ КНБПсын өздөштүрүү сапатын баалоо билимдин учурдагы көзөмөлүн, студенттердин аралык (семестрик) аттестациясын жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын камтууга тийиш.

8.2. Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн, ар бир дисциплина боюнча аралык аттестациянын конкреттүү формалары жана процедуралары билим берүү мекемеси тарабынан өз алдынча иштелип чыгат.

8.3. Студенттердин жекече жетишкендиктеринин тиешелүү КНБПнын аралык талаптарына туура келерин аттестациялоо (учурдагы жана аралык аттестация) үчүн билимди, билгичтиkerdi жана өздөштүрүлгөн компетенцияларды баалоого мүмкүндүк берүүчү баалоо каражаттарынын фондулары түзүлөт. Аралык аттестация үчүн баалоо каражаттарынын фондулары билим берүү мекемеси тарабынан иштелип чыгып, өз алдынча бекитилет, ал эми жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация үчүн баалоо каражаттарынын фондулары билим берүү мекемеси тарабынан иштелип чыгып, жумуш берүүчүлөр жана билим берүүнү башкаруунун ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы менен алдын ала макулдашуудан кийин бекитилет.

8.4. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн даярдык сапатын баалоо эки негизги багытта жүргүзүлөт: дисциплиналарды өздөштүрүү денгээлин баалоо жана студенттердин компетенцияларын баалоо.

8.5. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга киргизүүнүн зарыл шарты болуп теориялык материалды үйрөнүүдө жана практиканы өтүүдө студенттин компетенцияларды өздөштүргөнүн тастыктаган документти тапшырыши эсептелет.

8.6. Мамлекеттик (жыйынтыктоочу) аттестация негизги предметтер боюнча мамлекеттик экзамандерди камтыйт: «Кыргызстандын тарыхы», «Педагогика жана психология», «Мектепке чейинки билим берүүнүн жана тарбиялоонун методикасы» (дисциплиналар аралык экзамен).

Түзүүчүлөр:

КР Билим берүү жана илим
министрлигинин Кесиптик
билим берүү башкармалыгынын
башкы адиси:

Абылқасымов Т.Т.

Таштан Эрматов атындағы Бишкек
музыкалык педагогикалык колледжинин
өндүрүштүк иштеринин башчысы

Кутманалиева Д.О.

Кыргыз Республикасынын Билим берүү
жана илим министрлигинин лицензиялоо
бөлүмүнүн жетектөөчү адиси,
физика-математика илимдеринин
кандидаты, доцент

Акулова Б.Т.

НЕГИЗДӨӨ

Коомдун рынок экономикасына өтүшү әмгек рыногун жана билим берүү системасынын иштөө шарттарын өзгөрттү, аны менен бирге жалпы эле адистерди даярдоого, анын ичинде педагогикалык адистерди даярдоого коюлуучу талаптар да өзгөрдү.

Дүйнөнүн өнүккөн өлкөлөрү Болонья процессинин негизинде кесиптик билим берүүнүн системасын реформалоодо.

Әмгек рыногунун кескин өзгөрүшүнүн шартында педагогикалык адистерди даярдоонун компетенттүүлүктүк модели орто кесиптик билим берүү мекемелеринин бүтүрүүчүлөрүн керектүү жана атаандаштыкка жөндөмдүү кылыш жатат. Компетенттүү адис билимдердин, билгичтикердин жана көндүмдөрдүн белгилүү бир деңгээлине ээ болуу менен чектелбестен, аларды иш жүзүндө колдонууга жөндөмдүү, өнүккөн чыгармачылык потенциалга ээ жана мобилдүү. Компетенттүүлүктүк подходду окуу процессине киргизүү предметтик аймактар ар кандай түрдөгү компетенциялар менен дал келтирилген жаңы билим берүү стандартын иштеп чыгууну талап кылат.

Мектептик билим берүүнүн сапаты мугалимдердин даярдык деңгээлине көз каранды болот. Ошондуктан педагогикалык колледждерде адистердин сапаттуу даярдалышы мектептик билим берүүнүн сапатын жогорулатуунун негизги шарттарынын бири болуп саналат.

Кыргыстанда 2010-2011-окуу жылынан баштап 1-4 класстарга Улуттук Алкактык Куррикулумдун негизинде даярдалган жаңы окуу планы киргизилди, предметтик куррикулумдар бекитилди. Аларга ылайык кесиптик билим берүүнүн алдында жаңы милдеттер коюлуп жатат – башталгыч класстын компетенттүү мугалимин даярдоо, 0312 – «Башталгыч класстарда билим берүү» адистигин даярдоо боюнча ОКБ БМСтин мазмунун, окуу пландарын, ар бир циклдин дисциплиналарынын тизмесин жана окууучу дисциплиналардын сааттарынын санын өзгөртүү, ошондой эле окуучулардын билимдик жетишкендиктерин баалоо системасын жаңылоо.

Башталгыч класстардын мугалимдерин даярдоонун мазмундук реформасы билим берүүнүн мамлекеттик стандарттарынын жаңы муунун иштеп чыгуу аркылуу ишке ашууга тийиш. Ал стандарттар жаңы формациядагы мугалимдин моделин түзүүгө, башталгыч класстардын мугалимин даярдоонун жаңы стандарттарына өтүүнү камсыз кылууга мүмкүндүк берет.

2010-жылдан бери Кыргыз билим берүү академиясынын Кесиптик билим берүүнүн маселелери Борборунда педагогикалык адистиктер боюнча жогорку кесиптик билимдин жана орто кесиптик билимдин компетенттүүлүктүк негиздеги мамлекеттик билим берүү стандарттарын долбоорлоо боюнча иштер башталган.

Иштин жүрүшүндө Кыргыстандагы башталгыч класстын мугалимин даярдоонун азыркы абалы жана келечеги талдоого алынды, педагогикалык колледждердин бүтүрүүчүлөрү жана окутуучулары үчүн, жумуш берүүчүлөр үчүн жана жалпы билим берүүчү мектептердин мугалимдери үчүн башталгыч класстын мугалиминин компетенцияларын аныктоо боюнча анкеталар иштелип чыкты.

Анкетаны иштеп чыгууда биз мындаи максатты алдыбызга койдук: бүтүрүүчүнүн, окутуучунун, мектептин мугалиминин жана жумуш берүүчүнүн көз карашынан туруп, орто билимдүү педагогдун кесиптик ишмердигинде зарыл болгон эң маанилүү компетенцияларды аныктоо.

Анкета Бишкек музыкалык-педагогикалык колледжинин, Ош педагогикалык колледжинин, Ж.Баласагын атындагы КМУУнын алдындагы педагогикалык колледждин, И.Арабаев атындагы КМУнун алдындагы педагогикалык колледждин бүтүрүүчүлөрүнүн жана окутуучуларынын арасында, ошондой эле Бишкек, Ош шаарларынын, Ош, Жалалабат, Чуй жана Нарын облустарынын жалпы билим берүүчү мектептеринин мугалимдеринин арасында башталгыч класстын мугалиминин компетенцияларын аныктоо

максатында жүргүзүлдү. Бардыгы 1123 респондент суралмажыланды, алардын ичинен: башталғыч класстын мугалимдери – 538, жумуш берүүчүлөр (директорлор, директорлордун орунбасарлары жана райондук, шаардык билим берүү бөлүмдөрүнүн кызматкерлери) – 191, педагогикалык колледждердин бүтүрүүчүлөрү – 278, колледждердин 0312 – «Башталғыч класстарда окутуу» адистигинин окутуучулары – 116 киши. Анкетанын жыйынтыктары башталғыч класстын мугалиминин кесиптик ишмердигиндеги *өтө маанилуу, көбүрөөк маанилуу, азыраак маанилуу* компетенцияларды аныктоого мүмкүндүк берди.

Педагогикалык колледждердин бүтүрүүчүлөрүнүн жана окутуучуларынын, мектеп мугалимдеринин жана жумуш берүүчүлөрдүн арасындагы анкетанын натыйжаларын, ошондой эле «Башталғыч класстарда окутуу» адистиги боюнча жаңы ОКБ БМСинин окутуулуучу дисциплиналарынын мазмунун, структурасын талкуулоо максатында бир нече жолу жумушчу жолугушуу уюштуруулуп, Тегерек стол өткөрүлгөн, анда Кыргыз билим берүү академиясынын кызматкерлери, республиканын pilottuk педагогикалык колледжеринин директорлору жана орунбасарлары, И.Арабаев атындагы КМУнун окутуучулары, ошондой эле орто кесиптик билим үчүн жаңы мамлекеттик стандарттарды иштеп чыгууга техникалык көмөк көрсөтүп жаткан GIZ – жаңы форманын мугалими программасынын өкүлдөрү катышты.

Талкуунун жүрүшүндө жалпы орто билимдин базасында окутуу мөөнөтүн 2 жылга чейин кыскартуу, негизги жалпы билимдин базасында окутуунун мөөнөтүн 4 жылга чейин узарттуу, бир катар жаңы дисциплиналарды киргизүү жана айрым дисциплиналарды кыскартуу сунуштары түштү.

Анкетанын натыйжалары 0312 – «Башталғыч класстарда окутуу» адистиги боюнча орто кесиптик педагогикалык билимдин мамлекеттик билим берүү стандартын, окуу планын жана адистештирилген окуу дисциплиналарынын программаларын түзүүдө колдонулду.

Экинчи муундагы ОКБ МБС структурасы, мазмуну, өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөттөрү боюнча, ошондой эле КНБПнын кредиттик системага өтүшү менен айырмаланып, компетенциялардын тилинде туюнтулган билим берүүнүн натыйжаларына бағытталган, адистин квалификациясына салыштырылуучу жана ачык мүнөз берет.

Иштелип чыккан ОКБнын экинчи муундагы мамлекеттик билим берүү стандарты башталғыч класстын мугалимдерин даярдоого компетенттүүлүктүк негизде мазмундук реформа жасоого алып келет, бул билим берүүнүн жаңы стандарттарына өтүүгө, педагогикалык колледждердеги башталғыч класстын мугалимдерин даярдоонун сапатын жакшыртууга мүмкүндүк берет.

Экинчи муундагы ОКБнын МБСинде окуу циклдеринин милдеттүү бөлүктөрү аныталган, алар циклдин эмгек көлөмүнүн 80%ын, ал эми вариативдүү бөлүк – 20%ын түзөт. Билим берүү мекемеси түпкү натыйжага – студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн күтүлгөн жана өлчөнө турган конкреттүү жетишкендиктерине ылайыктап, дисциплиналардын мазмундарын өз алдынча аныктайт.

Экинчи муундагы ОКБнын МБСинде билим берүү программаларынын улантуучулугу, өмүр бою билим алууга мүмкүндүк берүүчү жана топтолгон зачеттук бирдиктерди кайра каттатуу системасын сунуш кылган Болонья жана Копенгаген процесстеринин негизги идеялары эске алынган.